II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 18 juni 1974

betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke voorschriften der Lid-Staten inzake de emulgatoren, stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen waarvan het gebruik in levensmiddelen is toegestaan

(74/329/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 100, en 227, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement (1),

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité (2),

Overwegende dat de verschillen tussen de wettelijke voorschriften der Lid-Staten betreffende de emulgatoren, stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen het vrije verkeer van levensmiddelen belemmeren, ongelijke mededingingsvoorwaarden kunnen scheppen en aldus rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of de werking van de gemeenschappelijke markt;

Overwegende dat met het oog op het vrije verkeer van levensmiddelen de onderlinge aanpassing van deze wettelijke voorschriften noodzakelijk is;

Overwegende dat in elk wettelijk voorschrift betreffende emulgatoren, stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen waarvan het gebruik in levensmiddelen is toegestaan, in de eerste plaats rekening dient te worden gehouden met de eisen die de bescherming van de volksgezondheid stelt, en voorts met de noodzaak de verbruikers tegen vervalsingen te beschermen, alsmede met de economische en technologische behoeften, binnen de door de bescherming van de volksgezondheid gestelde grenzen;

Overwegende dat voor deze aanpassing in een eerste stadium de opstelling is vereist van één enkele lijst van emulgatoren, stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen waarvan het gebruik voor de behandeling van levensmiddelen door de Lid-Staten mag worden toegestaan, alsmede de vaststelling van algemene zuiverheidseisen waaraan deze stoffen moeten voldoen;

Overwegende dat, meer in het bijzonder ten aanzien van de stoffen E 408, E 450 c, E 460, E 475, E 480, E 481 en E 482, het voortgaande onderzoek tot nieuwe gegevens kan leiden en dat daarom binnen zekere tijd een nieuwe bestudering van deze stoffen noodzakelijk kan blijken te zijn;

Overwegende dat de Raad in een tweede stadium voorwaarden zal moeten vaststellen voor het gebruik van elk van genoemde stoffen;

Overwegende dat, ten einde rekening te houden met de economische en technologische behoeften in bepaalde Lid-Staten, een termijn dient te worden gesteld binnen welke deze Lid-Staten het gebruik van bepaalde stoffen in levensmiddelen mogen toestaan;

(1) PB nr. C 139 van 28. 10. 1969, blz. 45.
(2) PB nr. C 144 van 8. 11. 1969, blz. 8.

Overwegende dat voor alle gevallen waarin de Raad de bevoegdheid voor de tenuitvoerlegging van de voorschriften op het gebied van levensmiddelen aan de Commissie overdraagt, moet worden voorzien in een procedure voor een nauwe samenwerking tussen de Lid-Staten en de Commissie in het kader van het bij Besluit nr. 69/414/EEG van de Raad van 13 november 1969 (1) ingesteld Permanent Comité voor levensmiddelen;

Overwegende dat deze richtlijn geen afbreuk doet aan het eventuele gebruik van de in de richtlijn bedoelde stoffen voor andere doeleinden dan in artikel 1 vermeld, inzonderheid als vulstoffen die in hoge doses worden verwerkt in bepaalde calorie-arme levensmiddelen,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

— emulgatoren en stabilisatoren: stoffen die, toegevoegd aan levensmiddelen, een gelijkmatige dispersie van twee of meer niet mengbare fasen tot stand kunnen brengen of kunnen handhaven;

— verdikkingsmiddelen: stoffen die, toegevoegd aan levensmiddelen, de viscositeit ervan vergroten;

— geleermiddelen: stoffen die, toegevoegd aan levensmiddelen, deze de consistentie van een gel geven.

Artikel 2

1. Voor de behandeling van levensmiddelen met emulgatoren, stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen staan de Lid-Staten slechts het gebruik toe van de in bijlage I genoemde stoffen en in voorkomend geval alleen onder de aldaar bepaalde voorwaarden.

2. Voordat vijf jaar zijn verstreken, te rekenen vanaf de kennisgeving van deze richtlijn, en na een onderzoek door de Commissie, kan de Raad evenwel, volgens de procedure van artikel 100 van het Verdrag, besluiten de in bijlage I onder de nummers E 408, E 450 c, E 460, E 475, E 480, E 481 en E 482 genoemde stoffen te schrappen of hun positie anderszins te wijzigen.

Artikel 3

1. In afwijking van artikel 2, lid 1, mogen de Lid-Staten gedurende een periode van vijf jaar vanaf de kennisgeving van deze richtlijn het gebruik van de in bijlage II genoemde stoffen in levensmiddelen toestaan.

2. Indien een Lid-Staat van de in lid 1 geboden mogelijkheid gebruik maakt anders dan door handhaving van zijn op het ogenblik van de kennisgeving van deze richtlijn bestaande wettelijke voorschriften, stelt hij onverwijld de andere Lid-Staten en de Commissie in kennis van de genomen maatregelen en verstrekt hij de gegevens die naar de opvatting van deze Lid-Staat genoemde maatregelen rechtvaardigen.

3. Vóór het verstrijken van de in lid 1 bedoelde periode, kan de Raad, volgens de procedure van artikel 100 van het Verdrag, de in lid 1 bedoelde stoffen opnemen in bijlage I.

In het in lid 2 bedoelde geval kan de Raad, volgens de procedure van artikel 100 van het Verdrag, elke andere passende maatregel vaststellen.

Artikel 4

De Raad bepaalt volgens de procedure van artikel 100 van het Verdrag zo spoedig mogelijk aan welke levensmiddelen de in bijlage I genoemde stoffen mogen worden toegevoegd, alsmede de voorwaarden voor deze toevoeging.

Artikel 5

1. Wanneer het gevaar bestaat dat het gebruik in levensmiddelen van een van de in bijlage I vermelde stoffen of het gehalte daarvan aan een of meer van de in artikel 6 genoemde elementen schadelijk is voor de gezondheid van de mens, kan een Lid-Staat ten hoogste voor een tijdvak van een jaar de toelating van het gebruik van deze stof schorsen of het toegelaten maximumgehalte aan een of meer van de betrokken elementen verlagen. Hij brengt dit onmiddellijk ter kennis van de Commissie en deze raadpleegt de Lid-Staten.

2. Op voorstel van de Commissie besluit de Raad onverwijld met eenparigheid van stemmen, of de in bijlage I opgenomen lijst dient te worden gewijzigd en stelt eventueel door middel van een richtlijn de noodzakelijke wijzigingen vast. Zo nodig kan de Raad, op voorstel van de Commissie, met gekwalificeerde meerderheid, eveneens het in lid 1 aangegeven tijdvak met ten hoogste één jaar verlengen.

Artikel 6

1. De Lid-Staten treffen alle dienstige maatregelen opdat de in bijlage I genoemde en voor gebruik in levensmiddelen bestemde stoffen voldoen aan:

(1) PB nr. L 291 van 19. 11. 1969, blz. 9.

a) de volgende algemene zuiverheidseisen:

— geen uit toxicologisch oogpunt gevaarlijk gehalte aan bestanddelen, met name aan zware metalen,

— geen hoger gehalte aan arsenicum dan 3 mg/kg en geen hoger gehalte aan lood dan 10 mg/kg,

— behoudens afwijkingen die voortvloeien uit de vaststelling van de onder b) bedoelde bijzondere zuiverheidseisen, geen hoger gehalte aan koper en zink in totaal dan 50 mg/kg, waarbij het zinkgehalte evenwel niet hoger mag zijn dan 25 mg/kg; het voor koper vastgestelde maximumgehalte is echter niet van toepassing op pectinen;

b) de bijzondere zuiverheidseisen die overeenkomstig artikel 7, lid 1, zijn vastgesteld; deze eisen zullen ook het maximum kopergehalte van pectinen omvatten.

2. De Lid-Staten zien erop toe dat de in bijlage I onder de nummers E 471, E 472, sub b), E 473, E 474, E 475, en E 477 genoemde stoffen bovendien niet meer dan 6 % van de in bijlage I onder nummer E 470 genoemde stoffen, uitgedrukt in natriumoleaat, bevatten.

Artikel 7

1. Op voorstel van de Commissie stelt de Raad met eenparigheid van stemmen door middel van een richtlijn de bijzondere zuiverheidseisen vast voor de in bijlage I genoemde stoffen.

2. Volgens de procedure van artikel 10 worden vastgesteld:

— de analysemethoden voor de controle op de in artikel 6, lid 1, bedoelde algemene en bijzondere zuiverheidseisen, alsmede op het in artikel 6, lid 2, vastgestelde gehalte;

— de wijze van monsterneming en de analysemethoden voor het opsporen en identificeren van emulgatoren, stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen in en op levensmiddelen.

Artikel 8

1. De Lid-Staten treffen alle dienstige maatregelen opdat de in bijlage I genoemde stoffen, bestemd om in levensmiddelen te worden gebruikt voor de in artikel 1 vermelde doeleinden, uitsluitend in de handel kunnen worden gebracht, indien op de verpakking of omhulsels de volgende aanduidingen voorkomen:

a) naam en adres van de fabrikant of van een verkoper die verantwoordelijk is in de zin van de wetgeving van de Lid-Staat waar hij gevestigd is; degene die een produkt uit een derde land invoert, wordt met de fabrikant op één lijn gesteld;

b) het nummer en de benaming van de stoffen, zoals in bijlage I aangegeven;

c) de vermelding „voor levensmiddelen (beperkt gebruik)";

d) bij menging van de in bijlage I genoemde stoffen onderling, dan wel met andere additieven, deze laatste eventueel te zamen met stoffen waarin zij mogen worden opgelost of verdund:

— de benaming van elk der bestanddelen of in voorkomende gevallen hun nummer, zoals in bijlage I aangegeven,

— het percentage daarvan in geval van menging met andere additieven, indien deze verplichting is neergelegd in de bepalingen betreffende deze categorieën additieven.

2. Voor de in lid 1, sub d), bedoelde mengsels kunnen de Lid-Staten bovendien de aanduiding verplicht stellen van het percentage van de in bijlage I genoemde stoffen waarvoor hun wettelijke voorschriften voorzien in een kwantitatieve beperking voor levensmiddelen, tenzij dezelfde beperking zowel voor elk der bestanddelen van het mengsel als voor het geheel ervan geldt.

De Lid-Staten stellen de Commissie en de andere Lid-Staten in kennis van de overeenkomstig de voorgaande alinea genomen maatregelen.

3. Bij het vaststellen van de in artikel 4 bedoelde bepalingen stelt de Raad tevens de regels vast welke later in de Gemeenschap gelden voor de aanduiding op het etiket van de samenstelling van de in lid 1, sub d), bedoelde mengsels.

4. De Lid-Staten mogen de overbrenging naar hun grondgebied en het in de handel brengen van de in bijlage I genoemde stoffen niet verbieden uitsluitend op grond van het feit dat zij de etikettering onvoldoende achten, wanneer de in lid 1 voorgeschreven aanduidingen voorkomen op de verpakking of omhulsels en indien de in lid 1, onder b) en c), voorgeschreven aanduidingen zijn gesteld in ten minste één officiële taal van de Gemeenschap. Iedere Lid-Staat van bestemming kan evenwel eisen dat deze laatste vermeldingen in zijn officiële taal of talen zijn gesteld.

Artikel 9

Artikel 2 is niet van toepassing op

a) levensmiddelen die emulgerende, stabiliserende, verdikkende of gelerende eigenschappen beritten zoals bijvoorbeeld eieren, meel en zetmeel;

b) emulgatoren die gebruikt worden in scheidingsmiddelen;

c) zuren, basen en zouten die, aan levensmiddelen toegevoegd tijdens de vervaardiging daarvan, de pH ervan wijzigen of stabiliseren;

d) bloedplasma, gewijzigd zetmeel, voedingsgelatine, alsmede oplosbaar gemaakte eetbare eiwitten en de zouten daarvan.

Artikel 10

1. In de gevallen waarin wordt verwezen naar de in dit artikel omschreven procedure, wordt deze procedure bij het Permanent Comité voor levensmiddelen, hierna te noemen het „Comité", ingeleid door de voorzitter, hetzij op diens initiatief, hetzij op verzoek van een vertegenwoordiger van een Lid-Staat.

2. De Vertegenwoordiger van de Commissie legt aan het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt over dit ontwerp advies uit binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naargelang van de urgentie van het betrokken vraagstuk. Het spreekt zich uit met een meerderheid van eenenveertig stemmen, waarbij de stemmen van de Lid-Staten gewogen worden overeenkomstig het bepaalde in artikel 148, lid 2, van het Verdrag. De voorzitter neemt geen deel aan de stemming.

3. a) De Commissie stelt de beoogde maatregelen vast wanneer zij in overeenstemming zijn met het advies van het Comité.

b) Wanneer de beoogde maatregelen niet in overeenstemming zijn met het advies van het Comité of bij gebreke van een advies, doet de Commissie onverwijld een voorstel aan de Raad betreffende de vast te stellen maatregelen. De Raad neemt een besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

c) Indien na het verstrijken van een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de indiening van het voorstel bij de Raad, deze geen besluit heeft genomen, worden de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld.

Artikel 11

Artikel 10 is van toepassing gedurende een periode van achttien maanden met ingang van de datum waarop de procedure krachtens artikel 10, lid 1, voor de eerste maal bij het Comité is ingeleid.

Artikel 12

1. Deze richtlijn is eveneens van toepassing op in de Gemeenschap ingevoerde emulgatoren, stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen, bestemd voor gebruik in levensmiddelen, en op in de Gemeenschap ingevoerde levensmiddelen.

2. Deze richtlijn is niet van toepassing op emulgatoren, stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen, noch op levensmiddelen, die zijn bestemd om uit de Gemeenschap te worden uitgevoerd.

Artikel 13

Binnen een jaar na de kennisgeving van deze richtlijn wijzigen de Lid-Staten hun wettelijke voorschriften overeenkomstig de voorgaande bepalingen. Zij doen hiervan onverwijld mededeling aan de Commissie. De aldus gewijzigde wettelijke voorschriften worden uiterlijk twee jaar na kennisgeving van deze richtlijn van toepassing.

Artikel 14

Deze richtlijn is van toepassing in de Franse overzeese departementen.

Artikel 15

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Luxemburg, 18 juni 1974.

Voor de Raad

De Voorzitter

J. ERTL

BIJLAGE I

Emulgatoren, stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen welke in levensmiddelen mogen worden gebruikt

E.E.G.-nummering	Omschrijving	Gebruiksvoorwaarden
E 322	Lecithinen	
E 339	Natriumorthofosfaten (natriumzouten van orthofosforzuur)	
E 340	Kaliumorthofosfaten (kaliumzouten van orthofosforzuur)	
E 341	Calciumorthofosfaten (calciumzouten van orthofosforzuur)	
E 400	Alginezuur	
E 401	Natriumalginaat	
E 402	Kaliumalginaat	
E 403	Ammoniumalginaat	
E 404	Calciumalginaat	
E 405	1,2-Propyleenglycolalginaat	
E 406	Agar-agar	
E 407	Carrageen	
E 408	Furcelleran of furcellaran	
E 410	Johannesbroodpitmeel	
E 411	Tamarindepitmeel	
E 412	Guarmeel, guargom	
E 413	Tragacanth	
E 414	Arabische gom	
E 420	Sorbitol	
E 421	Mannitol	
E 422	Glycerol	
E 440	Pektinen	
E 450	Natrium- en kaliumpolyfosfaten a) difosfaten b) trifosfaten c) lineaire polyfosfaten (met ten hoogste 8 % cyclische verbindingen)	
E 460	Microkristallijne cellulose	
E 461	Methylcellulose	
E 462	Ethylcellulose	
E 463	Hydroxypropylcellulose	
E 464	Hydroxypropylmethylcellulose	
E 465	Methylethylcellulose	
E 466	Carboxymethylcellulose (natriumzout van carboxymethylether van cellulose)	

E.E.G.-nummering	Omschrijving	Gebruiksvoorwaarden
E 470	Natrium-, kalium- of calciumzouten van in spijsvetten voorkomende vetzuren, al dan niet gemengd, welke zouten worden verkregen hetzij uit spijsvetten, hetzij uit gedistilleerde vetzuren van spijsvetten	Uitsluitend in beschuit van Hollands type en met een maximale dosis van 1,5 %, berekend op de gebruikte hoeveelheid meel
E 471	Mono- en diglyceriden (mono- en diësters van glycerol met in spijsvetten voorkomende vetzuren)	
E 472	Mono- en diglyceriden (mono- en diësters van glycerol met in spijsvetten voorkomende vetzuren), veresterd met a) azijnzuur b) melkzuur c) citroenzuur d) wijnsteenzuur e) monoacetylwijnsteenzuur en diacetylwijnsteenzuur	
E 473	Suikeresters: esters van saccharose met in spijsvetten voorkomende vetzuren	Deze stoffen mogen slechts worden gebruikt in brood indien de nationale wettelijke voorschriften zulks toelaten
E 474	Suikerglyceriden: mengsels van suikeresters en mono- en diglyceriden	
E 475	Polyglycerolesters (esters van polyglycerol met ongepolymeriseerde vetzuren)	
E 477	Monoësters van propyleenglycol (1,2-propaandiol) en van in spijsvetten voorkomende vetzuren, al dan niet gemengd met diësters	
E 480	Stearoyl-2-lactylzuur	Deze stoffen mogen slechts worden gebruikt in brood indien de nationale wettelijke voorschriften zulks toelaten
E 481	Natriumstearoyllactylaat	
E 482	Calciumstearoyllactylaat	
E 483	Stearoyltartraat	

BIJLAGE II

Omschrijving

Karayagom

partiële polyglycerolesters van gepolycondenseerde ricinusvetzuren

sorbitaanmonopalmitaat

sorbitaanmonostearaat

sorbitaantristearaat

polyoxyethyleen-20-sorbitaan-monolauraat

polyoxyethyleen-20-sorbitaan-monopalmitaat

polyoxyethyleen-20-sorbitaan-monostearaat

polyoxyethyleen-20-sorbitaan-tristearaat

polyoxyethyleen-20-sorbitaan-monoöleaat

polyoxyethyleen-8-stearaat

polyoxyethyleen-40-stearaat

esters van glycerol en uit thermisch geoxydeerde sojaolie verkregen vetzuren

Ghattigom

Xanthangom

quillaia

gemengde esters van melkzuur en in spijsvetten voorkomende vetzuren met glycerol en propyleenglycol (1,2-propaandiol)

sorbitaanmonolauraat

sorbitaanmonoöleaat

natrium-dioctyl-sulfosuccinaat

ammoniumfosfatiden (emulgator YN)